

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztőnk háborúban téte miatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLNÉ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy hónapra " 20

Iskola nyitáskor

M a k ó, szept. 7.

Veni Sancte elhangzások a magyar diákokhoz volna szavunk. Svetonius szerint a cirkuszi arénába lépő gladiátorok ezzel a rövid tószittal üdvözölték a császári páholyt: Ave Caesar, morituri te salutant! — A háború kitörése óta hány de hány moriturus kulcsolta már imára két kemény kémmény kezét, hogy üdvözölje — talán utóljára — az Ég és Föld legfelségesebb királyát. Ki tudja, vajon hány kap közülük kegyelmet a leghatalmasabb Casártól? ...

Az előttünk annyira szimpatikus velünk rokon bulgár népre — egymondják — a három év előtt viselt háborúja egy óriási temetés volt, amelyben a 20 és 40 év közt levő fiatalegyek mind eltemették. Jól tudjuk, hogy a negyvenen túl levők már inkább kifelé mennek az életből s inkább pihe-nésre, mint nagyobbabaszú munkára valók. Azért Bulgáriának minden reményesége igazán csak a szoros értelemben vett ifjúságában volt. És a bulgár ifjúság — úgy mondják — a legpéldásabban igyekszik megállni helyét minden vonalon.

A magyar hazának is van rá oka, hogy sirjon a Naimi özvegy-gyel vagy Ráchellel, hogy siratta gyermekeit, akik voltak, de már nincsenek. Vajon a magyar ifjúság álmos szemmel, üres szívvel tudna ténferegni a gyász e napjaiban? Ugyan észreveszik-e diákjaink, hogy milyen dicső munka vár rájuk, éppen órájuk: nagygyá, megdönthetetlenül várásolni a magyar nemzetet! A nemzetek fiaik által töltik be világtörténelmi hivatásukat s e nagy szerep megjátszásában minden elfelejtett kis ember belép az egyetemes történelembe. Ne feledjék hát diákjaink, hogy ők is hivatva vannak az őssz munkában nemokára kilépni az emberi nem egyeteme elé. Jövő hivatásukra készüljenek hát becsülettel, nagy igyekezettel, hogy jellemes, erkölcsös, nemes életfelfogású emberekké váljanak, mert a magyar hazának a közel jövőben ilyenekre lesz égetően szüksége.

A mostani nagy idők járásában, a Veni Sancte felcsengésekor tekintsen önmagába az ifjúság, vizsgálja meg alaposan lelkét, indulatait, terveit, öntudatát. Az emberi gyomor hiba nélkül el tudja végezni napi munkáját anélkül, hogy tudná, mit cselekszik és

mire törekszik. Az intelligenciának, az emberi szívnek már más a természetrajza, neki már gondolatjai, vágyai vannak s öntudatos törekvése nemes élethivatások betöltésére.

Az iskolába nap-nap után szorgalmasan eljárni, ott lelkiismeretes munkát végezni, ez is élethivatás, de csak úgy lesz igazán azzá, ha az ifjúság a jövőbe tekint s vágyva-vágyik részt venni a közös nagy kulturális munkában, Istenért és emberért. E nélkül különösen a háborús idők diákjait érni majd a Makkabeusok könyvének fájó szemrehányása: „non erant de genere virorum”, nem voltak az igazi férfiak fajtajából valók.

Kretének, pipotyák voltak vagy enyhén szólva, moriturusok, halódók, mint volt a próféta, mikor a tamariszkusz bokor alá feküdt, nem evett, nem ivott, hanem lemondással várta a halált. Diákjaink ne ily értelemben legyenek moriturusok, hanem legyenek halálraszántak az ideálok, a kitűzött nagy céljaik megvalósításában.

Sajnáljuk és siratjuk a messi harcbament s onnan többé vissza nem térő kedves, szimpatikus diákfiainkat, de hol vegyünk elég véres könyvet annak az ifjúságnak elsrítására, amelyik önmagát itéli halálra azzal, hogy lemondott az ideális és munkás életről ...

vetette.

Délkeleti hadszintér:

Harc a Szereth-szakaszért tovább tart.

Legfőbb hadvezetőség.

A дума elnöke a béke ellen

Rotterdam, szept. 7.

A szentpétervári honvédelmi bizottság megnyitóján Rodzi-anko, a дума elnöke éleshangú beszédben tiltakozott ama gondolat ellen, hogy Oroszország békét köt, mielőtt legyőzné az ellenséget és megtörné erejét. A nemzet — mondotta a дума elnöke — határozott és szilárdan megmarad akarata mellett. A cár az egész orosz népre hivatkozott, a mely részt vesz a szent munkában és valóban az uralkodó és a nép bizalmával megajándékozott orosz kormány erélyes és okos vezetése alatt az orosz nemzet sziklaszárdán áll helyén. A cár és a nemzet határtalan álezatokat hoz, hogy a német láncot örökre megtörje.

Az oroszok számolnak Pétervár elestével

Kopenhága, szept. 7.

Az oroszbarát Dagens Nyheter közli Rodzianko dumaelnök nyilatkozatát.

— Lehet, hogy öt évig, az is lehet, hogy tíz esztendőig harcolnunk kell, földadjuk Pétervárt is, ha szükséges, Svédország is megtámadhat bennünket, — azért mi mégis tovább harcolunk, tizenkét millió katonánk kitart az utolsó csepp vérig.

A dumaelnök nyilatkozatából csupán az fontos, hogy számolnak Pétervár föladásával.

A Kreuzberg Sa telnél véresen visszavertük az olasz támadást

Olasz hadszintér:

Ellenség Kreuzberg Sattel vidékén részünkről vállalkozása nem maradt el. Tegnapi reggel különböző olasz dandárokhoz tartozó mintegy öt zászlóalj támadást indított a Burgstahl és Pfanspitze közti hegyállásaink ellen. Ezen támadást mindenütt véresen visszavertük. Ellenség legalább 1000 embert veszített. Höfer.

Böhm-Ermolli 40 km.-es fronton megverte az orosz

Budapest, szeptember 7.

Orosz hadszintér:

Böhm Ermolli lovassági tábornok hadserege tegnap ellenséget Podkamieu-nél és Radziwilownál megverte. A hadsereg a 40 kilométer széles egész arcvonalon támadta az erősen elszórt ellenséget és kézi tusáig menő harcokban elragadta tőle a Podkanyen-kastélyt, a Bródytól délkeletre levő emelteszerűen erődített Makutra-magaslatot, a Radziwilow melletti állásokat és számos más makacsul védett támaszpontot. Csata egyes pontokon egészen mai reggeli órákig tartott. Ellenség, amelyet mindenütt megvertünk, helyenkint futva menekült a hatérről. Csapataink üldözik. Tegnapi estig több, mint 3000 foglyot szállítottak be. Kelet-Galiciában Bothmer gróf tábornok hadseregének erős ellenséges előtetőrést kellett kivédnie, míg Pfanzer-Baltin báró tábornok harcával szemben orosz támadások alábbhagytak. Besszarábiai határon ellenség meglehetősen távoli állásaiba vonult vissza. Novosielicánál egy orosz ütég román területen levő tanyát bombázott. Wolhíniában a nap aránylag nyugodtan telt el.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Erős harcok Rigáért

Berlin, szept. 7.

A főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:

A Dandsewas felé (Friedrichstadtól délkeletre) előretörő lovasság 790 orosz elfogott és 5 gépfegyvert zsákmányolt. Grodnótól keletre és délkeletre ellenség a Skidettől nyugatra eső területtől Wolkoviskiiig szembefordult csapa-

tainkkal. Csapataink makacs küzdelem közben Pyra és Kotra szakaszon keresztül előnyomulóban vannak. Nyemen és Wolkovisk között Gallwitz tábornok hadserege egyes helyen éjjeli rajtaütéssel hatalmába kerítette a Rozanaszakasz keleti partját, mely alkalommal több mint 1000 foglyot ejtett.

Mackencen tábornagy hadsereg-csoportja ellenséget Chomsk és Drohycin melletti állásaiból ki-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

Makó város korpaki- árusítási engedélye

200 métermázsza korpa

Makó, szept. 7.

Amióta a korpa árusításáról, forgalombahozataláról szóló miniszteri rendelet megjelent, sok gond szakadt az állattartó gazdaságunk nyakába. Nem a korpa hiány az, ami gondot okozna, mert korpa van, de a malmok az előállított korpát nem árusíthatják, hanem az említett miniszteri rendelet határozmányai szerint szervezett Korpaközpont rendelkezésére tartoznak bocsátani. A Korpaközpontnak országsszerte, városokban, községekben stb. megbízottjai vannak, akiknek a központ a korpa forgalombahozatalára engedélyt ad.

A városi tanács tegnap ülésén Goresa Péter városi tanácsjegyző azt az előterjesztést tette, hogy a város maga kérjen a korpának kiesinyben való árusítására a Korpaközponttól engedélyt és az egyes malomvállalatokból kiutalt korpát a kisembereknek a megállapított maximális áron adhassa el, természetesen a megengedett kezelési költségek mellett, melyeket, mint a város bevételeit, hadijótékonycélokra lehet fordítani. A tanács ezt a rendkívül fontos és nagy horderejű javaslatot elfogadta és megkereste a Korpaközpontot, hogy adjon a városnak a korpa elárusítására engedélyt és utaljon ki erre a célra a Zeidler-gőzmalom részvénytársaságtól 200 métermázsza korpát.

Ebben az ügyben Goresa Péter városi tanácsjegyző Wizinger Károly városi főjegyzővel együtt a Korpaközpont által Makó város részére kiutalt korpa kiadására nézve a Zeidler-gőzmalom és jéggyár részvénytársasággal a következő megállapodást létesítette, miután ma a korpának forgalomba hozatalára a Korpaközponttól az engedélyt megkapták:

A gőzmalom részvénytársaság a Korpa-központ által kiutalt korpa mennyiségét Makó városnak a malomnál az arra jogosított elis mervényére kiadja. A korpát a város szállítja el a malomtól, vagy raktárhelyről. A korpa költségszámlákkal számlázva 18 korona 50 fillér, mely összeg az átvett mennyiségért 15 naponként fizetendő a Zeidler-gőzmalom részvénytársaságnak. A költségszámlákat köteles a város 15 nap alatt jó állapotban a részvénytársaságnak vissza adni, a vissza nem adott számkért darabonként a város 1 korona 60 fillért tartozik fizetni.

A városi tanács ezen megállapodást tudomásul veszi és értesíti a Zeidler R. gőzmalom részvénytársaságot, hogy Makó város részére utalványozott korpa mennyiségét Pák Kálmán v. gazdasági tanácsnok elismervényére adja ki és a kiadott korpa mennyiségéről a városnak küldjön értesítést.

A város által átvett korpa ára a részvénytársaság beadandó számlájára 15 naponként fog a városi pénztárból utalványoztatni.

A város már f. hó 9-én, csütörtökön megkezdte a korpa kiráu

sítását. A korpa ára mázsánként, zsák nélkül 20 koronában állapított meg, a kiárusítás a városi bérházban (kasznárak) levő üzlethelyiségben lesz. Zsákot nem kölcsönöznek, a vevők tebtát zsákot visznek magukkal.

Meddig üldözzük az oroszzt?

Makó, szept. 7.

Egy magyar újságírónak alkalma volt beszélni a német hadsereg egyik magasrangú tisztjével, aki tagja a nagy vezérkar-nak.

— Tudom, hogy az egész világ most arra kíváncsi, hogy meddig üldözzük az orosz seréget — mondta a tiszt — Erre egyszerű a felelet: ameddig lehet.

Az egész világ ott tévedt, hogy egy győztes hadsereg megállhat egy bizonyos vonalon, például a Bug-vonalon. Szó sincs róla. So-hase állhat meg, de különösen az adott helyzetben nem.

Az oroszok új gondolat alapján harcolnak: vesszen el terület, de maradjon meg a hadsereg és a hadianyag, a gondolat francia és franciák örököszméje, a re-ans bujkál benne. Amíg megvan a hadsereg és a hadianyag, addig az elvesztett területek mindég visszazerezhetők. Ezért nem harcol most az orosz, csak amikor ezt az eszmét szolgálja a harc. Kovno, Novogeorgievskz tulságos veszteségekkel jártak és Breszt-Litovszk, Ossoviec, Luck, Grodnó már a tanulság, amit levontak. A legutóbbi napok fogolystatisztikája is idemutat.

A megvert orosz hadsereg már nem gondol általános ellentállásra, csak arra, hogy megmaradjon. Visszavonulni csodásan tudnak. Más had er-g réges régen felbomlott, szétugrott volna, az oroszok ép, hogy morzsolódnak. És ezért kell folytatni az üldözést, amíg csak lehet! Futó serég mindig veszít, még ha olyan nagyszerűen is fut, mint az orosz. A francia gondolatra ez a német válasz: nyomni, amíg szétpattan. Elszoritani vasutttól, uttól, fölvo-nulási lehetőségétől, összezavarni, hogy moccani se tudjon.

Az orosz hadseregnek ma leg-alább hat hónapra lenne szükség-e, hogy ismét akcióképes legyen és nemsokára a megvert ellenséggel egyáltalában nem kell számolnunk.

Hogy értezzük meg magunkat az orosz foglyokkal

Kis orosz nyelvtan

Makó, szept. 7.

A város gazdaközönségének nagy segítségére vannak a gazdasági munkára kiosztott orosz foglyok. Noha ezek között vannak olyanok, akik németül valamies-két beszélnek, de hát a makói magyar ember ezzel sem megy nagyon sokra. Azt hisszük, nagy szolgálatot teszünk ezeknek az olvasóinknak, ha a gazdasági munka és a mindennapi élet kö-

réből egy néhány kifejezést, szót közlünk magyar és orosz nyelven.

Tekintettel arra, hogy lapunk terjedelme nem engedi meg a közlésre szánt kifejezések és szavak egyetlen közleményben való közlését, majd folytatásokban fogjuk hozni.

Tájékoztató és a kis szótár használata céljából annyit jegyzünk meg, hogy az orosz szavakat éppen úgy kell olvasni, mintha magyarul olvasnánk. Első sorban is a gazdaság körében leggyakrabban előforduló szavakat, neveket, néhány ígét, pár számnevet mutatunk be:

Orosz szótár:

Jó reggelt!	Dobrago utra!
Jó napot!	Dobruj djenj!
Jó estét!	Dobruj vjecser!
Keljetez fel!	Vosztavaite
Már késő!	Uzse pozno
Vezesd ide a lovat	Vedi szjuda kony
Adj enni a lónak	Dai konyu jeszt
Adj inni a lónak	Dai konyu pity
Adj neki kukorica	Dai jimu kukuruza
Szalma	Szaloma
Ez sok	Eto mnogo
Ez elég	Eto gatov
Ez kevés	Eto malo
Vezesd az istállóba a lovat	Vedi kony v konyjusnia
Állj meg!	Sztoj!
Dolgozz!	Rabotaj!
Emeld fel a zsákot!	Podnimaj nyesok!
Érted-e?	Panimaes?
Hagyd ott!	Pusztj tam!
Hozd ide!	Doneszj szjuda!
Igy csináld!	Tak csinij!
Jőjj ide!	Pritti szjuda!
Jőjj enni!	Pritti jeszt!
Keresd!	Iszkaj!
Látod?	Vidis?
Menj oda!	Idi tuda!
Menj vissza!	Idi narad!
Nézd!	Gladi!
Rakd fel!	Nakadi!
Tartsd itt!	Derzsji tut!
Tedd oda!	Polarszi!
Tudod?	Znaes?
Új le!	Szidi!
Vidd el!	Otneszj!
Szántani fogunk	Mi budem pachatj
Borona!	Borona!
Boronálni	Boronitj
Borozda	Borozda
Eke	Plug
Tisztítsd meg az ekét	Osizti plug
Holnap reggel vetni fogunk	Mi budem utram szjejatj
Ott a busás zsák	Tam psenica mjesok
Árpa	Jacsmem
Köles	Proszo
Rozs	Zjerno
Zab	Ovosz
Kaszálni	Kaszitj
Kasza	Kosza
Sarló	Szerp
Ma	Szivodnja
Holnap	Zaftrak
Tegnap	Fesira
Este	Vjecserom
Reggel	Utram

1. Adin
2. Dva
3. Tri
4. Csitürje
5. Pjaty
6. Seszty
7. Szjem
8. Voszjim
9. Djevity
10. Djeszity
100. Szto

Egy napos szerb kormányválság

Szofia, szept. 7.

Augusztus 30 ikán történt Nisben, hogy az entente diplomáciai képviselői megjelentek Pasicsnál és kormányuk nevében nyomatékosan értésére adták, hogy ha Szerbia mindenféle feltételekhez kötné válaszáat, a négyesszövetség ezt kénytelen volna úgy tekinteni, mintha a szerb kormány megakarná szakítani az eddig fennállott jó viszonyt az entente-fal. Pasics még az nap benyújtotta lemondását a királynak, mire szeptember 1-én Kragujevácban koronatanács gyűlt össze és ezen elismült a kormányválság. Ekkor szövegezték meg véglegesen a szerb választójegyzéket. Az „Utro“ hitelesen megtudta a válasz több részletét.

A szerb kormány jegyzéke a Bulgáriának átengedendő területek multját fejtegeti és azt a viszonyt, a melyben ezek a területek Szerbiával állottak. A jegyzéknek két melléklete van, a melyekben a szerb kormány behatóan megokolja elutasító álláspontját. Az egyikben fel vannak sorolva azok az áldozatok, a melyeket Szerbia már eddig is meghozott, amennyiben a szerb nép nagy részét az Adria partján olasz fenhatóság alá bocsátotta, a második mellékletben pedig arra a nagy veszedelemre hivatkozik a szerb kormány, a mely Szerbiát fenyegetné, ha ilyen hatalmas szomszédja akadna.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 8. Szerda Róm. kath. és Protest. Kisasszony Görög-orosz aug. 26. Adrián. Napkel 5 óra 26 percekor, nyugszik 7 óra 27 percekor.

Időjárás. Változékony, hűvös idő várható, több helyütt esővel. Sürgönyprognózis: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet 14-6 fok C.

Iskolai értesítés. Értesitem azon szülőket, kik gyermekeiket a dái tanyai iskolába járatják, hogy a beiratkozás s a tanítás f. hó 9-én reggel 8 órakor megkezdődik. A mezőhegyesi uti, lelei uti, rákosi, rákostanyaszéli, komlói uti külső, komlói uti belső, járaneószéli tanyai állami iskolákhoz tartozó tankötelesek szülőit felkérem, sziveskedjenek gyermekeiket sürgősen beiratni. Makó, 1915 szept. 7. Vámosi Nagy Lajos h. igazgató tanító.

Fogoly-nyelv. Egy tanító, a ki orosz hadifogságban van, hozzátartozóinak a következő tartalmu levelezőlapot írta: „Örömmel vettem levelezőlapodat. A pénzt eddig nem kaptam meg, lapjaid közül is csak egyet. Mit csinálnak kollegáim? Kancsu Karcsi és Erős Müköde? Kérlek, küldd el sürgőnyileg novemberi fizetésemet. Üdvözlök a következő kollégák: Deszkanhálunk György, Rondaélelem István, Nélkülözünk Józséf, Meztlábffy János és Még-sokbajvan László“.

— Levél Tomskból. Szirbik József Tomskból küldött levelezőlapon értesíti feleséget, aki már 11 hónapja semmi hírt sem kapott ura felől, hogy fogoly, nincs semmi baja.

— Szabó-iparosokhoz! Kéretnek az összes szabó iparosok, hogy szerdán délután 5 órakor, azaz szeptember 8-án az ipartestületnél saját érdekükben jelenjenek meg. Ugyazint varrni tudó asszonyok és leányok katonamunkák ingyenes tanulására jelentkezhetnek bármikor.

Az elnökség.

— Hadi-foglyok szökési kísérlete. A mai napon 4 hadifogoly szökési kísérletéről értesítettek bennünket. Tegnap éjjel a Pataky-gőzmalom környékén polgárok két szerb hadifoglyot fogtak el és hozták be a rendőrségre. A szökevények előadása szerint már 17 napja bujkálnak; Nádudvarról, Debrecen környékéről indultak el, ahonnan Szerbiába igyekeztek. — Ugyancsak ma esordások az Egeresen 2 orosz foglyot fogtak el, akik Budapest környékén voltak munkára kiosztva s onnan tüntek el.

— A rendőrségről. Kis Pál Kölesey-utcai 38. sz. a. lakosnál egy drb fekete, fiatal kis pinési kutya őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa 3 napig ugyanott átvetheti. — A városházánál 12 drb bárány őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa a rendőrségnél 8 nap alatt átvetheti.

Ismeretlen öngyilkos leány

Megtalálták a hulláját

Ma kó, szept. 7.

Tegnap számunkban megírtuk már, hogy vasárnap délután 4 és 5 óra között a Maros-hídon alul mintegy 700 méternyre, a Makó felőli oldalon egy 17—18 évesnek látszó, közép fejlett természetű, kezek arcu, egészséges barna arcszínű, gesztenyebarna hajju, sárgásbarna szemű hajadon, ki fején fehér kendőt, továbbá fekete alapu fehér pettyes szoknyát és lábán hosszúszerű fekete bőrcipőt viselt, öngyilkossági szándékból a Maros folyóba ugrott és belefullt. A Marosparton, vagyis az öngyilkosság színhelyén az illető visszahagyott egy 6 és egy 10 liter ürtartamu, fehér vesszőből fonott, feledetlen kézikosarat (garabolyt). A nagyobb garaboly ismertetője: az egyik oldalon fűle sodronnyal van megerősítve, a kisebbiken pedig zöld festékkel K. J. betű van ráfestve.

Ma délelőtt jelentették a rendőrségnek, hogy halászok munkájuk közben rátaláltak hullájára és partra huzták. A hullán még a következő ismertető jeleket találták: A jobbkezén egy kövesgyűrű, melyet az ujjáról nem lehetett lehuzni; fülbevalóját a rendőrség vette őrizetbe, hasonlóképpen magasszáru, gummisarku cipőit is.

Felhívja a rendőrség mindazokat, akik esetleg egy ilyen korabeli leány eltűnéséről tudnak vagy akik a személyazonosság megállapítására felvilágosítással tudnának szolgálni, jelentkezzenek a

rendőrségen, ahol a hulláról készített fényképet is megtekinthetik.

A fénykép még Hegyi József főtéri kereskedő kirakatában is megtekinthető lesz.

Egy házat egy tehénért

Furcsa üzlet Medgyesbáczáson

Ma kó, szept. 7.

Az értékek teljesen devalválódtak a háborúban. Az eddigi berendezkedésünk megdőlt, újra kellett mindent megszerveznünk. Ma már, amikor ezt a hatalmas munkát befejeztük, büszke öntudattal tekintünk vissza a múltba és ráérünk apró esetekben is elméledni, annál is inkább, mert ezekben pompásan visszatükröződik a háború, mint ahogy a tenger is megvan egy csepp vízben. Eddigi számadásaink megdőltek és a legrosszabb helyzetek álltak elő. Érdeklődésben azonban minden eddigi esetet tulszárnyal az az eset, ami itt, Aradmegyében történt meg: Egy paraszt ember eladta tehénét és a kapott pénzen házat vett.

Ez az eset tényleg megtörtént, a hiteles adatok a következők:

K. M. parasztgazdának Medgyesbáczáson igazán alig volt betevő falatja, abból élt, amit kezemunkájával keresett. Szorgalmas ember létére a nehéz gazdasági viszonyok mellett alig tudott előre haladni, de erős munka mellett mégis szert tett egy tehénre. A tehén valósággal szemefénye volt és — mint mesében szokás — a tehén meg is hozta neki a szerencsét.

A parasztgazda ezernyolcszáz koronáért adott túl a tehénen és ezen az összegben Medgyesbáczáson azonnal egy kis házat is vásárolt.

Az öreg paraszt érdekesen mesélte el a különös üzletet:

— Hát a szegény embert csak nem hagyja ez az Isten — kezdte, — akármit beszélnek az urak. Itt van ez a nagy világfelfordulás, de valami jó mégis csak van benne. Már régen szerettem volna venni egy kis házat, hogy öreg napjaimra a magaméban lakjam, de eddig minden törekvésem meddő maradt. A tehénkét már régebben szereztem és sbból mindig meg volt a hasznom. Vigyáztam is rá, mint a két szememre. A multkor találkoztam valakivel, az említette meg:

— Bizony öreg, maholnap házat kap azért a tehénért!

Ez a mondás szegyet ütött a fejembe és elkezdtem gondolkodni. Utána néstem a dolognak és kiderült, hogy tényleg lehetséges. Tárnyalni kezdtem az emberekkel és tényleg 1800 koronát ígértek a tehénért. Most már csak a ház után kellett nézni. A ház értéke most errefelé leszállt, szép kis viskót kaptam már azért az összegért. Az üzletnek így már nem volt semmi akadály. Megkötöttem: most van házam, de nincs tehenem...

Az öreg elhallgat és gondol-

kozó szemmel néz maga elé:

— Nem baj, öcsémuram! Egyszer majd ennek az időnek is vége szakad és akkor majd szerzek egy tehénét. Akkor majd megint olesőbb lesz. Szegény embert nem hagyja el, aki a mezők virágait öntözi...

Gazdakörökben élénken kommentálják az esetet és arról beszélnek, hogy még nagyobb meglepetések is várhatók. A tőlire felmegy a sertés ára is és ha a jelek nem csalnak, még egy dísznő is becsereplhető lesz egy kisebbfajta házikóra.

Eladó ház.

A Verebes között levő ujonnan épült

házam szabadkézből örökáron eladó.

Értekezni lehet:

Mágori Balintné

Rákóczi-utca 42. uj szám alatt.

SZINHÁZ

MŰSOR:

Szerdán délután fél 4 órakor olesó helyárrakkal Kisházy Sári felléptével SULAMITH (Jerussálem leánya) héber daljáték.

Szerdán este 8 órakor rendes helyárrakkal ZSUZI KISASZSZONY vig operett.

Csütörtökön A KÉT JÓMADÁR operett.

Pénteken nincs előadás.

Szombaton Radó Nelly, Sebestyén Irma, Kisházy Sári, Révész Ilonka és Záró Gizi felléptével BAJOS ISMERETLEN nagy operette.

* A mozikirály Reprizt a bemutatónak és újdonságnak annyi jelével és belső értékével már régen láttunk a makói színtársulattól. Talán a rendezés gondosságának, lelkiismeretességének és természetesen a szereplők művészi igyekezetének köszönhetjük ezt.

A címszerepben végre újra teljes fejlettségében élvezhettük Sugár Gyula biztos játékát, kellemes dalait és művészi táncait. Radó Nellyt ma valósággal ünnepeleik. Csak szuperlatívuszokban lehetne az ő játékára, táncaira, énekére, toalettjeire találó jelzőket összehalmozni. A bemutatkozó Záró Gizi is sikert aratott és virágot is kapott. Nádasyé meg Komlós alakításai perfektek, Pintér Irma, Ronai és Korai is jók voltak.

* Sulamith. Ma délután a „Sulamith” címszerepét ismételtén a gyönyörű hangú Kisházy Sári énekl. Az előadás megérdemli a telt házat.

* A két jómadár. Ezt a rendkívül nagy sikerű aratott vig operett adják csütörtökön este a már ismert kiténő szereposztásban. Az előre hirdetett „Tárkányi legények egyelőre lemarad a műsorról, mert a „Bajos ismeretlen” nagy operette előkészületei teljesen lefoglalják a színpadot. „A két jómadár” előreláthatólag ezuttal is nagy közönséget fog vonzani.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(984)

105. fejezet.

A lélekkufarok.

Ellenben ha kívánságát megteszi, ebből csak haszna lehet. A főkapitány ugyanis polgármesternek készül... Turbányi pedig csak egy jó szót szól a belügyminiszternek, és rögtön meg lesz a főkapitányi méltóság.

— Képviselő ur, monda, meg vagyok győződve, hogy érdemtelenségért nem járna közbe! En tehát nyugodt lélekkel hozzájárulok a feltevéshez, hogy Tenger Mihály igen jóra való, becsületes ember, akit bizonyára egy szerencsétlen látszat, vagy a körülmények végzetes találkozására sodort ily helyzetbe. En tehát beszüntetem a vizsgálatot és védenőét szabadon bocsátom.

— Mikor?

— Akár mindjárt, ha nagyszagod kívánja.

— Kérem, legyen szives azt mindjárt előttem tudtára adni.

Cordás megnyomta a villamos csengőt s a belépő szolgának meghagyta, hogy vezessék azonnal ide Tenger Mihály bankigazgató urat.

Néhány perc múlva újra előtte állt Góliát.

(Folyt. köv.)

Marhákat, vágókat, fias tehénét, ökröt, tinót, csikót és üszöket vásárol SEMANN JOZSEF, árthatkaphatni Iritz Miksánál.

Földkiadás.

A Bogárczóban levő I és fél fertály tanyaföld a rajta levő gazdasági épületekkel gabona, esetleg hagymatermés alá kiadó. Ugyazintén az igási-utfélen a belső dűlőben, Nagy János szomszédságában hat köblős föld gabona vagy hagyma alá kiadó. Értekezni lehet

Böröcsök Balintnál

Zöldfa-utca 10. uj sz. alatt.

Földkiadás

A palotai határban Baranyi Antal dűlőibe

15 kath. hold föld

tanya épülettel együtt gabona termés alá több évre kiadó. Értekezni lehet

Patkós Mihályal

Gróf Pálfi utca 59 szám. A volt fekete-utcán.

Felvétetik egy megbízható család a Proféta-vendéglőben. Értekezni lehet IRITZ MIKSÁNÁL.

Eladó ház.

A Szegedi-utca 45. új számú HÁZ, hat éves téglá épület, mely áll 3 szoba, 1 konyha, kamara, speis, pince és egy utcára nyíló magtárral, elköltözés miatt kedvező fizetési feltételek mellett

eladó és azonnal átvehető kereskedőnek vagy gazdálkodónak nagyon alkalmas. Értekezni lehet bármikor a fenti szám alatt.

POÓR ENDRE

gyógyászattól kapható készítmény

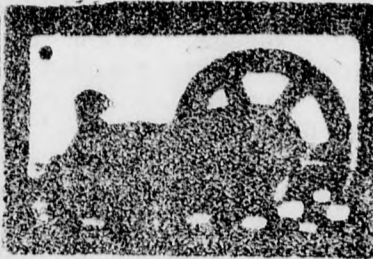
VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, az epítő, szűkítő, erősítő és kézvédelem és mindenféle bőrtisztításra alkalmas

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfűjtő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfűjtő 1 korona. Gyógyászati és kozmetikai célokra alkalmas.

Elismert legjobb motorok!

Világírú eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz

és benzinmotorok.

Cséplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

keresztfejvezetékekkel.

Bellért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját öregekben kérjen! Ittani áránál!

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

ORVOSOK

Igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
3 fenyővel!

Milliók használják

Köhögés

rekedttség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosai és más egyen igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, haál csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Felvétetik egy tanyás IRITZ MIKSÁNÁL.

Füzfavessző

100-as kötegekben kukericakötésre, fonásra eladó

Értekezni a kiadóhivatalban lehet.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Makulatur papír

kapható jutányos áron kiadóhivatalunkban

Hagymás, fokhagymás és tormás zsákok kaphatók.

Füzfavesszők gacsibál tanyámon eladók

Mandi Zsigmond, Makó.

Hőseink nagy arckép albumába még mindig veszünk fel fényképeket

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatok iver,
Számok,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kies Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.